

รายวิชาสุขศึกษา

รหัสวิชา พ22101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง สิทธิการคุ้มครองเด็ก

และเยาวชน

ครูผู้สอน ครูกมลชนก บุญมี

เรื่อง สิทธิการคุ้มครอง
เด็กและเยาวชน

การตั้งครรภ์ที่อาจเกิดได้จากหลายสาเหตุ

ไม่ป้องกันร่วมเพศ

ท้องเมื่ออายุน้อย

ถูกบังคับ ล่อลวง
ขึ้นใจให้ร่วมเพศ

เกิดผลเสียด้านร่างกาย จิตใจ สังคม เสียอนาคต ผู้ปกครองเดือดร้อน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

อธิบายกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิการคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้

ด้านทักษะและกระบวนการ

วิเคราะห์ประโยชน์ของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิการคุ้มครองเด็ก
และเยาวชนได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านคุณลักษณะ

แสดงพฤติกรรมการมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน

และการมีจิตสาธารณะ

สิทธิเด็ก

สิทธิเด็ก เป็นสิทธิสากล (Universal Rights) และเป็นสิทธิเด็ดขาด (Absolute Rights) ที่ต้องได้รับการรับรองและคุ้มครอง ด้วยจุดมุ่งหมายมิใช่เพื่อเรียกร้องสิทธิเด็ก แต่เพื่อการพัฒนาเด็กทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ให้เจริญเติบโตรอบด้านให้เต็มศักยภาพ และไม่เลือกปฏิบัติ ด้วยการผนึกกำลังร่วมกันในทุกสถาบันทั่วโลก

สิทธิเด็ก

เด็ก หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุ
ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่
บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546
สิทธิพื้นฐานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

1. สิทธิการมีชีวิตอยู่รอด (Right of Survival)
2. สิทธิในการพัฒนา (Right of Development)
3. สิทธิในการได้รับการคุ้มครอง (Right of Protection)
4. สิทธิการมีส่วนร่วม (Right of Participation)

1. สิทธิในการอยู่รอด

เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะมีชีวิตรอดอยู่
เพื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณค่าต่อไป
โดยได้รับอาหารที่มีคุณค่าและเพียงพอ
มีบ้านอยู่อาศัย และได้รับบริการสาธารณสุข
รวมถึงสิทธิในการมีชื่อและสัญชาติ

2. สิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง

สิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการถูกเอาเปรียบทางเพศ การใช้แรงงานที่อาจจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือ พัฒนาการของร่างกาย สมองและจิตใจของเด็ก การแสวงหาผลประโยชน์
โดยมิชอบ

2. สิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง

สิทธิที่จะได้รับความยุติธรรมจากรัฐในกรณีถูกกล่าวหาและการพิจารณาคดี และการปกป้องคุ้มครองเด็กที่มีชีวิตอยู่ในภาวะยากลำบาก เช่น เด็กพิการ เด็กผู้ลี้ภัย เด็กกำพร้า เป็นต้น

3. สิทธิในการพัฒนา

สิทธิที่จะได้เล่นและพักผ่อน

สิทธิที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรม

สิทธิที่จะได้รับสิทธิในการศึกษาทุกประเภท

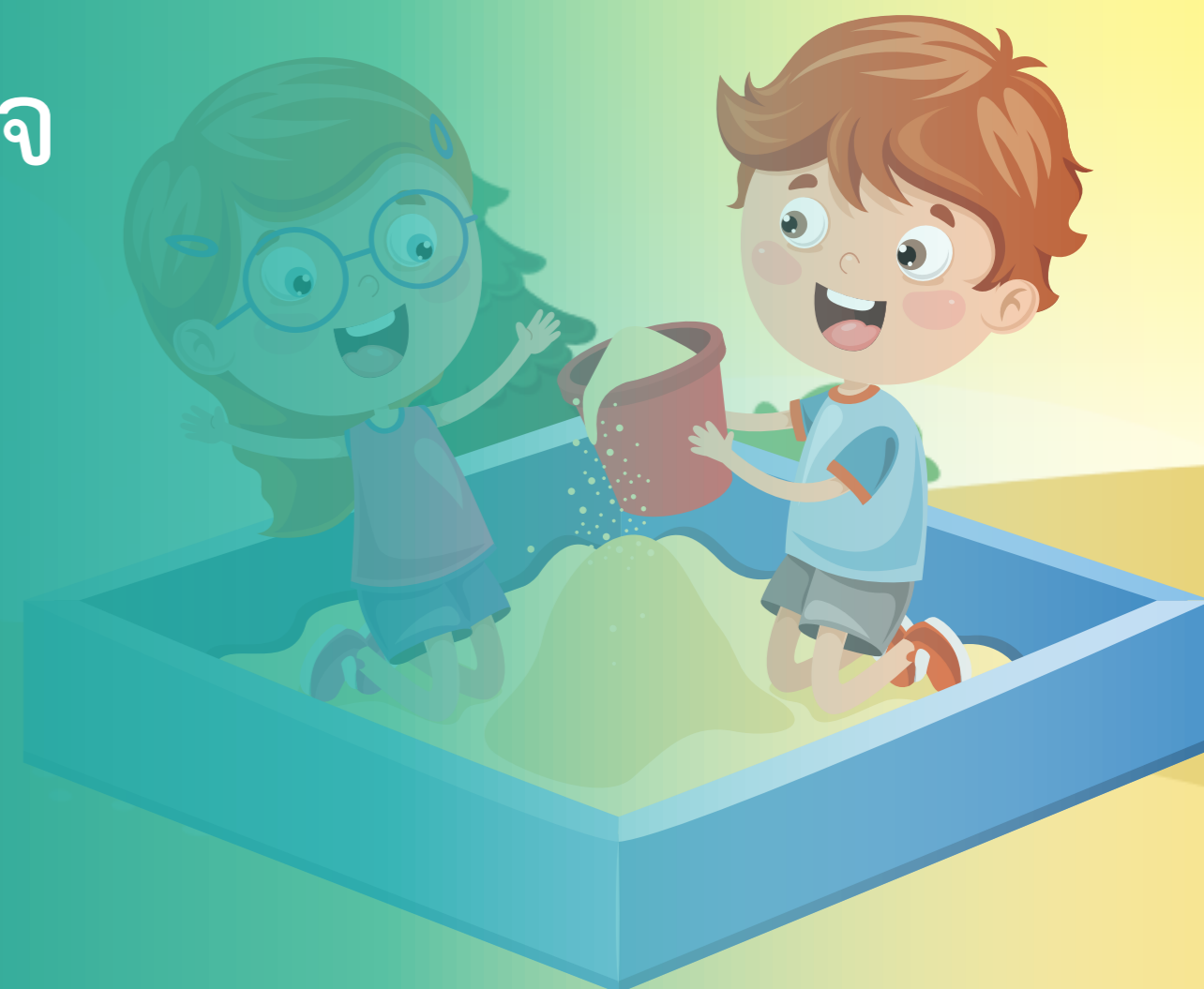
สิทธิที่จะคิดพัฒนาสติปัญญาและนับถือศาสนา

4. สิทธิในการมีส่วนร่วม

สิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นและ
กล่าวถึงชีวิตของตนเอง รวมทั้งโอกาสที่จะเข้าร่วม
ในกิจกรรมต่างๆของสังคม และมีส่วนร่วมตัดสินใจ
ในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน

คลิปพระราชสารระดับน้ำรัฐ
เรื่อง สิทธิพื้นฐานของเด็ก

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

จาก MinuteVideos Thailand

เรื่อง สิทธิพื้นฐานของเด็ก

เผยแพร่เมื่อ 6 ก.ค. 2559

แหล่งที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=O4QloR6W2v4>

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

กฎหมายไทยกำหนดให้เจ้าหน้าที่รัฐดำเนินการสงเคราะห์ หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กในกรณีต่อไปนี้

1. เด็กเร่ร่อนหรือเด็กกำพร้า
2. เด็กถูกทอดทิ้งหรือพลัดหลง
3. เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูโดยมิชอบ เช่น ถูกทารุณกรรม
4. เด็กที่ผู้ปกครองไม่สามารถอุปการะเลี้ยงดู

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

กฎหมายไทยกำหนดให้เจ้าหน้าที่รัฐดำเนินการสงเคราะห์ หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กในกรณีต่อไปนี้

5. เด็กที่ผู้ปกครองมีพฤติกรรมหรืออาชีพไม่เหมาะสม
6. เด็กพิกار
7. เด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบาก
8. เด็กที่อยู่ในสภาพที่จำเป็นที่จะต้องได้รับการ

การสงเคราะห์ตามกฎหมายของกระทรวง

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 มีเนื้อหาสาระในการดูแลเด็กทุกคน โดยกำหนดให้ผู้ปกครองมีหน้าที่ในการอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และพัฒนาเด็กตามความในมาตรา 23 ดังนี้

ผู้ปกครองต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนและพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตน ตามสมควรแก่ชนบทรรมนิยมประเพณี และ วัฒนธรรมแห่งท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ ต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และต้องคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนมิให้ตกอยู่ในภาวะอันน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ

สถิติการกระทำผิด ของเด็ก-เยาวชนทางอาญา

อายุเด็กที่ทำความผิด

ช่วงอายุการกระทำผิดของเด็ก
อยู่ระหว่าง **15 -18 ปี**

พบส่วนใหญ่ 5 ฐานความผิด

1. ยาเสพติด ทั่วประเทศมี **16,453 คดี**

2. จราจร **4,053** เรื่อง

3. ลักทรัพย์ **4,600** คดี

4. อาวุธปืน **3,697** คดี

5. ลสุโทษ **1,473**

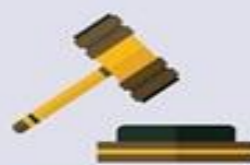

6. อื่นๆ **12,700** คดี

กระบวนการยุติธรรมเด็ก

กระบวนการยุติธรรมทุกข้อหาของคดีเยาวชนจะครอบคลุมทุกคดีเพื่อทำการอบรม แก้ไข
ฟื้นฟูเด็ก โดยกระบวนการตามอนุสัญญาสิทธิเด็กในคดีอาญา คือ การฟื้นเด็ก
ออกจากกระบวนการยุติธรรมให้เร็วที่สุดในคดีที่โทษไม่เกิน **5 ปี**

กฎกระทรวง กำหนดเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด พ.ศ. 2549

ข้อ 1 เด็กที่ประพฤติตนไม่สมควร

- (1) ประพฤติตนเกเรหรือข่มเหงรังแกผู้อื่น
- (2) มั่วสุมในลักษณะที่ก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น
- (3) เล่นการพนันหรือมั่วสุมในวงการเล่น
- (4) เสพสุรา สูบบุหรี่ เสพยาเสพติดให้โทษหรือของมึนเมา
อย่างอื่น

กฎกระทรวง กำหนดเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด พ.ศ. 2549

ข้อ 1 เด็กที่ประพฤติตนไม่สมควร

- (5) ซื้อหรือขายบริการทางเพศ
- (6) ประพฤติตนไปในทางชู้สาวในที่สาธารณะ
- (7) ต่อต้านหรือทำทลายคำสั่งสอนของผู้ปกครอง
- (8) ไม่เข้าเรียนในโรงเรียนหรือสถานศึกษา

กฎกระทรวง กำหนดเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด พ.ศ. 2549

ข้อ 2 เด็กที่ประกอบอาชีพที่น่าจะชักนำไปในทาง
กระทำผิดกฎหมายหรือขัดต่อศีลธรรมอันดี

- (1) ขอดานหรือกระทำการส่อไปในทางขอดาน
โดยลำพังหรือโดยมีผู้บังคับ ชักนำ ยุยงหรือส่งเสริม
- (2) ประกอบอาชีพหรือกระทำการใดอันเป็นการแสวงหา
ประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือขัดต่อศีลธรรมอันดี

กฎกระทรวง กำหนดเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด พ.ศ. 2549

ข้อ 3 เด็กที่คบหาสมาคมกับบุคคลที่น่าจะชักนำไปในทาง
กระทำผิดกฎหมายหรือขัดต่อศีลธรรมอันดี

(1) บุคคลหรือกลุ่มคนที่รวมตัวกันมั่วสุม เพื่อก่อความเดือดร้อน
รำคาญแก่ผู้อื่น หรือกระทำการอันขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี

(2) บุคคลที่ประกอบอาชีพที่ขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี

กฎกระทรวง กำหนดเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด พ.ศ. 2549

ข้อ 4 เด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมหรือสถานที่อันอาจชักนำไปในทางเสียหาย

- (1) อาศัยอยู่กับบุคคลที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ
- (2) เ ร่ ร่อนไปตามสถานที่ต่าง ๆ โดยไม่มีที่พักอาศัยเป็นหลักแหล่งที่แน่นอน
- (3) ถูกทอดทิ้งหรือถูกปล่อยปละละเลยให้อยู่ในสภาพแวดล้อมอัน

อาจชักนำไปในทางเสียหาย

กิจกรรมชวนคิด คำสั่ง : เลือกข้อที่ถูกต้อง

ด.ญ.พลอยใสเป็นเด็กกำพร้า จึงมีหน่วยงานของรัฐเข้ามาให้ความช่วยเหลือดูแล แสดงให้เห็นว่า ด.ญ.พลอยใส ได้รับสิทธิพื้นฐานตามพระราชบัญญัติคุ้มครอง

เด็กพ.ศ.2546 ข้อใด

- 1.สิทธิในการอยู่รอด
- 2.สิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง
- 3.สิทธิในการพัฒนา
- 4.สิทธิในการมีส่วนร่วม

ตอบ 2.สิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง

กิจกรรมชวนคิด คำสั่ง : เลือกข้อที่ถูกต้อง

ด.ช.แดง ป่วยเป็นโรคปอดเรื้อรังตั้งแต่กำเนิด จำเป็นต้องได้รับการ
สาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพแสดงให้เห็นว่า ด.ช.แดงต้องได้รับสิทธิพื้นฐานตาม
พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ข้อใด

- 1.สิทธิในการอยู่รอด
- 2.สิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง
- 3.สิทธิในการพัฒนา
- 4.สิทธิในการมีส่วนร่วม

ตอบ 1.สิทธิในการอยู่รอด

สรุปบทเรียน

กฎหมายคุ้มครองเด็กและเยาวชน กำหนดหลักการปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใดให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญและไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้ปกครองต้องให้การอุปการะเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนและพัฒนาเด็กที่อยู่ในความดูแล ประชาชนทั่วไปส่วนมากไม่ทราบรายละเอียดเหล่านี้ส่งผลให้เด็กไม่ได้รับการส่งเสริมพัฒนา ไม่ได้รับการสงเคราะห์หรือไม่ได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

สะท้อนภาพ ความคิด

“นักเรียนจะนำความรู้ ทักษะไปใช้พัฒนา
ตนเอง ครอบครัว ชุมชนอย่างไร”

บันทึกในสมุดบันทึก

ชั่วโมงต่อไป

เรื่อง การเลือกใช้บริการทางสุขภาพ

ดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2